

قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۳

مجمع تشخیص مصلحت نظام

فصل اول - تعزیرات حکومتی خدمات تشخیصی و درمانی

ماده ۱- ایجاد موسسات پزشکی غیر مجاز توسط اشخاص فاقد صلاحیت از نظر تخصصی جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می گردد.

مرتبه اول - تعطیل موسسه و ضبط کلیه ملزومات موسسه به نفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی به میزان یک میلیون تا ده میلیون ریال و اعلام نام در جراید.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، زندان از شش ماه تا یکسال.

ماده ۲- ایجاد موسسه پزشکی توسط افراد متخصص بدون پروانه کار جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می گردد:

مرتبه اول - تعطیل موسسه، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی به میزان یکصد هزار تا یک میلیون ریال.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی به میزان یک میلیون تا ده میلیون ریال و ضبط اموال موسسه به نفع دولت.

ماده ۳- خودداری بیمارستانها از پذیرش و ارائه خدمات اولیه لازم به بیماران اورژانس جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می گردد:

مرتبه اول - جریمه نقدی از یکصد هزار تا پانصد هزار ریال، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی پانصد هزار تا یک میلیون ریال، لغو پروانه مسئول فنی موسسه، توبیخ کتبی دو درج در پرونده پزشکی.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از مبلغ یک میلیون تا پنج میلیون ریال، لغو پروانه مسئول فنی موسسه لغو پروانه تاسیس، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی

ماده ۴- ایجاد و یا ارائه خدمات مازاد بر احتیاج به منظور سودجویی و یا دخل و تصرف در صورتجساب و دریافت اضافه از نرخهای اعلام شده از ناحیه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می گردد:

مرتبه اول - جریمه نقدی به میزان دو برابر اضافه دریافتی از بیماران، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی به میزان پنج برابر اضافه دریافتی از بیماران، لغو پروانه مسئول فنی، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی

مرتبه سوم - جریمه نقدی به میزان ده برابر اضافه دریافتی از بیماران، لغو پروانه مسئول فنی، لغو پروانه تاسیس، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبۀ سوم - جریمه نقدی به میزان ده برابر اضافه دریافتی از بیماران ، لغو پروانه مسئول فنی ، لغو پروانه تاسیس ، توییح کتبی و درج در پرونده پزشکی.

تبصره : میزان حق العلاج بیماران از طریق وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام خواهد شد.
ماده ۵- بکارگیری کلیه متخصصین و صاحبان حرف های پزشکی و پیراپزشکی که فاقد مجوز قانونی کار ، صادره ، از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند، در موسسات پزشکی جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتبۀ اول - جریمه نقدی به میزان یکصد هزار ریال تا پانصد هزار ریال، توییح کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبۀ دوم : علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ اول، لغو پروانه مسئول فنی.

مرتبۀ سوم : علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ دوم ، لغو پروانه تاسیس.

ماده ۶- صاحبان حرفه های پزشکی فاقد مجوزهای قانونی کار مندرج در ماده ۵ که در محل غیر مجاز بکار مشغول شده اند به مجازاتهای زیر محکوم خواهند شد:

مرتبۀ اول: درج تخلف در پرونده پزشکی و اعزام به محل کار قانونی

مرتبۀ دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ اول ، جریمه نقدی به میزان پانصد هزار تا پنج میلیون ریالی به تناسب.

مرتبۀ سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ دوم، محکومیت به اضافه خدمت در محل کار قانونی حداکثر تا دو برابر مدت قانونی.

ماده ۷- بکارگیری افراد فاقد صلاحیت حرفه ای در موسسات پزشکی جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم خواهد شد:

مرتبۀ اول - جریمه نقدی به میزان پانصد هزار تا یک میلیون ریال، توییح کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبۀ دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ اول ، لغو پروانه مسئول فنی

مرتبۀ سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ دوم لغو پروانه تاسیس

تبصره - افراد فاقد صلاحیت شاغل نیز به مراجع ذیصلاح قضایی جهت برخورد قانونی معرفی خواهند گردید.

ماده ۸- ترک موسسه پزشکی توسط مسئول فنی و پزشک کشیک و سایر کادرهای تخصصی در ساعت مقرر، تعطیل غیر موجه مطب و یا موسسه پزشکی بدون اطلاع سازمان نظام پزشکی و نپذیرفتن درصدی از بیماران بیمه که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می نماید، جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می گردد:

مرتبۀ اول - توییح کتبی و درج در پرونده پزشکی

مرتبۀ دوم - علاوه بر مجازات مرتبۀ اول - جریمه نقدی به میزان یکصد هزار تا پانصد هزار ریال.

مرتبۀ سوم - علاوه بر مجازات مرتبۀ دوم ، لغو پروانه مسئول فنی

تبصره - در صورت لغو پروانه مسئول فنی و یا لغو پروانه تاسیس در مورد موسسات پزشکی (مشمولین مواد ۳ و ۴ و ۵ و ۷ و ۸) جهت تعیین تکلیف قانونی برای انتخاب مسئول فنی جدید و هیات موسس جدید مراتب به کمیسیون قانون تشخیص امور پزشکی ارجاع می گردد و ضمناً تعیین تکلیف قانونی برای انتخاب مسئول فنی جدید و هیات موسس جدید مراتب به کمیسیون قانونی تشخیص امور پزشکی ارجاع می گردد و ضمناً تا تعیین تکلیف نهایی از طریق کمیسیون فوق از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مسئول فنی موقت برای اداره موسسه منصوب و به کار گماشته خواهد شد.

ماده ۹- چنانچه اعمال خلاف مندرج در مواد ۱ و ۳ و ۴ و ۷ سبب ورود خسارت جانی و مالی به افراد شود، مجازاتهای

مندرج، مانع رسیدگی و پیگرد قانونی موسسه و یا افراد متخلف و اعمال مجازاتهای مربوط توسط مراجع ذیصلاح قضایی نخواهد گردید.

ماده ۱۰- چنانچه تخلفات متعددی در واحدهای موضوع این قانون صورت پذیرد، در هر مورد مجازاتهای مربوط اعمال خواهد شد.

ماده ۱۱- در مورد جرائم موضوع این قانون کمیسیونی مرکب از سرپرست نظام پزشکی مرکز و یا استان بر حسب مورد و مدیر عامل سازمان منطقه ای بهداشت و درمان استان و نماینده وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موضوع را بدو رسیدگی نموده و در صورت تشخیص وقوع جرم در مورد موسسات دولتی به کمیسیون تعزیرات حکومتی بخش دولتی و در موارد غیر دولتی به دادسرای انقلاب اسلامی جهت تعیین مجازات معرفی می نماید.

ماده ۱۲- کلیه درآمدهای حاصل از مجازاتهای این قانون به خزانه واریز می شود و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است اعتبارات مورد نیاز جهت اجرا این قانون را مطابق تشخیص وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل وجوه جرایم در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش قرار دهد .

فصل دوم - تعزیرات توزیع و فروش دارو و شیرخشک و ملزومات پزشکی ، دندانپزشکی و آزمایشگاهی

بخش ۱- دارو :

ماده ۱۳- دارو باید دارای پروانه ساخت یا مجوز ورود از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد و عرضه و فروش داروی فاقد پروانه ساخت یا مجوز ورود از طرف داروخانه جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می گردد:

مرتب اول - اخطار کتبی و جمع آوری داروهای غیر مجاز.

مرتب دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و انعکاس مراتب در پرونده.

مرتب سوم - قطع سهمیه دارویی تا مدت سه ماه.

مرتب چهارم - تعطیل داروخانه تا مدت یکسال

ماده ۱۴- داروخانه باید دارای پروانه تاسیس از طرف وزارت بهداشت، درمان و

آموزش پزشکی باشد و تخلف از آن جرم محسوب شده و محل مذکور بلافاصله تعطیل می گردد.

ماده ۱۵- عرضه و فروش دارو باید با حضور مسئول فنی انجام گیرد و تخلف از آن جرم محسوب شده و محل مذکور بلافاصله تعطیل می گردد.

ماده ۱۶- مسئول فنی باید در ساعات مقرر در داروخانه حضور داشته باشد و تخلف از آن جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می گردد:

مرتب اول - اخطار کتبی با درج در پرونده

مرتب دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال

مرتب سوم - جریمه نقدی تا مبلغ دویست هزار ریال

مرتب چهارم - لغو موقت پروانه مسئولیت فنی تا مدت سه ماه

ماده ۱۷ - داروخانه باید دارو را از شبکه های توزیع شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (

شرکتهای توزیع کننده دارو) تهیه و تدارک نماید.

عدم رعایت ضوابط این ماده جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می گردد:

مرتب اول - اخطار کتبی با درج در پرونده

مرتب دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال

مرتب سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال و قطع سهمیه دارویی تا مدت سه ماه.

مرتب چهارم - تعطیل موقت داروخانه تا مدت یکسال

تبصره - مبادله دارو در حد متعارف مصرف یک روز بین داروخانه های یک شهر مشمول ضوابط فوق نخواهد بود.

ماده ۱۸- دارو باید در مقابل نسخه پزشک ارائه شود و ارائه آن بدون نسخه پزشک جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتب اول - تذکر کتبی

مرتب دوم - اخطار کتبی با درج در پرونده

مرتب سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پنجاه هزار ریال

مرتب چهارم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال

مرتب پنجم - قطع سهمیه دارویی تا مدت یک ماه

تبصره - لیست اقلامی که ارائه آنها بدون نسخه پزشک مجاز می باشد از سوی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی اعلام می گردد.

ماده ۱۹- دارو باید طبق قیمت رسمی برای مصرف کننده، به متقاضی ارائه شود و قیمت هر قلم از داروها ارائه شده در نسخه درج شود و نسخه نیز به مهر داروخانه مهور گردد و در مورد نسخ بیمه خدمات درمانی کپی نسخه (نسخه دوم) پس از درج قیمت مهر گردد .تخلف از این ماده جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می گردد:

الف - گرانفروشی

مرتب اول - جریمه نقدی تا مبلغ پنجاه هزار ریال

مرتب دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال و نصب پارچه به عنوان گرانفروش

مرتب سوم - جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال و قطع سهمیه دارویی به مدت یکماه

مرتب چهارم - تعطیل داروخانه تا مدت یکسال

ب - عدم درج قیمت در نسخ بیماران و مهور نمودن آنها

مرتب اول - تذکر کتبی

مرتب دوم - اخطار کتبی

مرتب سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پنجاه هزار ریال

مرتب چهارم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال

ماده ۲۰- نگهداری و یا عرضه و یا فروش داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته که بایستی معدوم شوند، جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

الف - عرضه و نگهداری

مرتب اول - تذکر کتبی و جمع آوری داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته

مرتب دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و جمع آوری داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته

مرتبه سوم - قطع سهمیه دارویی تا مدت سه ماه

مرتبه چهارم - تعطیل موقت تا شش ماه

ب - فروش:

چنانچه در سایر قوانین مجازاتهای شدیدتری پیش بینی نشده باشد، علاوه بر جبران خسارت وارده به بیمار:

مرتبه اول - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و جمع آوری داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال و قطع سهمیه دارویی تا مدت یکماه

مرتبه سوم - تعطیل داروخانه تا مدت یکسال

ماده ۲۱- در داروخانه نباید غیر از دارو، لوازم بهداشتی و آرایشی، شیر خشک، غذای کودک و لوازم مصرفی پزشکی

مجاز، کالای دیگری بفروش برسد. تخلف از ضوابط این ماده جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتبه اول - تذکر کتبی

مرتبه دوم - اخطار کتبی و درج در پرونده

مرتبه سوم - جمع آوری کالاهای غیر مجاز

مرتبه چهارم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و ضبط کالاهای غیر مجاز به نفع دولت

ماده ۲۲- چنانچه داروخانه لوازم بهداشتی و آرایشی، شیر خشک، غذای کودک و لوازم مصرفی پزشکی مجاز را بیش

از قیمت های تعیین شده عرضه نماید گرانفروشی محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

الف - گرانفروشی تا مبلغ دو هزار ریال

مرتبه اول - جریمه نقدی معادل مبلغ ده هزار ریال

مرتبه دوم - جریمه نقدی معادل ده هزار ریال و نصب پارچه در محل واحد به عنوان گرانفروشی

مرتبه سوم - جریمه نقدی معادل مبلغ ده هزار ریال، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه های گروهی به

عنوان گرانفروشی

ب - گرانفروشی از مبلغ بیش از دو هزار ریال تا مبلغ پانصد هزار ریال

مرتبه اول - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی

مرتبه دوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد به عنوان

گرانفروشی

مرتبه سوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی نصب پارچه در محل واحد و معرفی

از رسانه های گروهی به عنوان گرانفروشی

ج - گرانفروشی از مبلغ بیش از پانصد هزار ریال تا مبلغ پنج میلیون ریال

مرتبه اول - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی

مرتبه دوم - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد بعنوان گرانفروشی.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه

های گروهی بعنوان گرانفروشی

د - گرانفروشی بیش از پنج میلیون ریال

مرتبه اول - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی

مرتبه دوم - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد به عنوان گرانفروشی

مرتبه سوم - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه های

گروهی به عنوان گرانفروش.

ماده ۲۳- داروخانه موظف است کلیه کالاهای خریداری شده را مستمراً تا اتمام موجودی عرضه نماید و در صورت خودداری از عرضه به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتب اول - اخطار کتبی با درج در پرونده و الزام به عرضه کالاها با قیمت تعیین شده

مرتب دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال

مرتب سوم - قطع سهمیه تا مدت سه ماه

مرتب چهارم - تعطیل موقت تا یکسال

ماده ۲۴- داروخانه موظف است طبق ساعات تعیین شده خدمات مربوطه را ارائه نماید مگر با دلیل موجه و یا با اطلاع کتبی و نظر سازمان منطقه ای بهداشت و درمان محل و در غیر اینصورت مختلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتب اول - تذکر

مرتب دوم - اخطار کتبی با درج در پرونده

مرتب سوم - جریمه نقدی تا بیست هزار ریال

مرتب چهارم - جریمه نقدی تا پنجاه هزار ریال

تبصره ۱- در صورتی که داروخانه قبل از پایان ساعات تعیین شده از ارائه خدمات داروئی خودداری نماید، مرتبه اول تذکر مرتبه دوم اخطار کتبی و درج در پرونده مرتبه سوم جریمه نقدی تا پنجاه هزار ریال و مرتبه چهارم جریمه نقدی تا یکصد هزار ریال

تبصره ۲- داروخانه های شبانه روزی در صورت عدم رعایت مفاد این ماده علاوه بر تعزیرات ذکر شده در مرتبه پنجم تا یکسال تعطیل خواهند شد

ماده ۲۵- در مناطقی که داروخانه منحصر به فرد باشد و داروخانه بر طبق مواد این قانون تا یکسال به تعطیل موقت تعزیر شود، پروانه تاسیس از متخلف سلب و به فرد واجد شرایط دیگری واگذار می گردد و مختلف تا پنج سال حق گرفتن مجدد پروانه تاسیس داروخانه را نخواهد داشت و به هر حال داروخانه نباید تعطیل گردد

بخش ۲- شیر خشک و غذای کودک

ماده ۲۶- شیر خشک شیر خواران باید دارای مجوز ورود از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بوده و از طریق شبکه های توزیع کننده مورد تایید این وزارت در اختیار داروخانه ها قرار گیرد و داروخانه نیز بایستی آن را در از دریافت کوپن معتبر و با قیمت رسمی به متقاضی ارائه نماید (شیر خشک های رژیمی صرفاً بایستی با نسخه پزشک و با قیمت رسمی به مصرف کننده عرضه شود) تخلف از این امور جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

الف - در صورت عدم عرضه شیر خشک مجازاتهای مذکور در ماده ۲۳ این قانون.

ب - در صورت گرانفروشی، مجازاتهای مذکور در بند الف ماده ۱۹ این قانون.

ج - در صورت عرضه شیر خشکهای رژیمی بدون نسخه پزشک مجازاتهای مذکور در ماده ۱۸ این قانون

د - در صورت تهیه و عرضه و فروش شیر خشک شیرخواران بدون مجوز، مجازاتهای مذکور در ماده ۱۳ این قانون

د - در صورت تهیه و عرضه و فروش شیر خشک شیرخواران بدن مجوز، مجازاتهای مذکور در ماده ۱۳ این قانون

بخش ۳- لوازم و ملزومات پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی:

ماده ۲۷- لوازم و ملزومات پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی که برای تولید و یا وارد کردن آنها از ارز دولتی استفاده شده باشد باید بر اساس ضوابطی که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می نماید، در مقابل ارائه فاکتور و با قیمت رسمی در اختیار متقاضی قرار گیرد و تخلف از این امور جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتبه اول - اخطار کتبی و یا جریمه نقدی تا یکصد هزار ریال و یا هر دو مجازات

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا یک میلیون ریال

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا پنج میلیون ریال

در صورت گرانفروشی متخلف به ترتیب مذکور در ماده ۲۲ این قانون مجازات می شود.

تبصره - شرکتهای توزیع کننده اقلام مذکور در صورتی که در تخلف از ضوابط فوق یا تولید کننده و یا وارد کننده مشارکت و یا معاونت داشته باشد متخلف محسوب و به مجازاتهای زیر محکوم خواهند شد:

مرتبه اول - اخطار کتبی و ضبط کالا به نفع دولت و پرداخت بهای آن به قیمت رسمی به شرکت مذکور

مرتبه دوم - ضبط کالا به نفع دولت

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا یک میلیون ریال و ضبط کالا به نفع دولت

بخش ۴- شرکتهای توزیع کننده دارو، شیر خشک و ملزومات پزشکی دندانپزشکی و آزمایشگاهی

ماده ۲۸- این گونه شرکتهای موظفند کالاهای موضوع این قانون را در صورتی که با ارز دولتی تولید و یا وارد شده باشند، منحصراً از شرکتهای تولیدی و یا وارداتی مجاز دریافت نمایند، متخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتبه اول - اخطار کتبی و ضبط کالا به نفع دولت و پرداخت بهای آن به قیمت رسمی

مرتبه دوم - ضبط کالا به نفع دولت

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا یک میلیون ریال و ضبط کالا به نفع دولت

ماده ۲۹- شرکتهای توزیع موظفند اقلام توزیعی خود را بر طبق ضوابط اعلام شده در اختیار واحدهای مجاز و یا متقاضیان قرار دهند. تخلف از ضوابط این ماده جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتبه اول - اخطار کتبی

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پنج میلیون ریال

ماده ۳۰- شرکتهای توزیعی موظفند با ارائه فاکتور و به قیمت رسمی کالا را تحویل نمایند. تخلف از این ماده جرم بوده و در صورت گرانفروشی، متخلف به ترتیب مذکور در ماده ۲۲ این قانون مجازات می شود و در غیر اینصورت:

مرتبه اول - اخطار کتبی

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ سیصد هزار ریال

فصل سوم - تعزیرات تولید، توزیع، فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی

ماده ۳۱- تولید مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی که با علامت و بسته بندی مشخص بصورت بازرگانی عرضه می گردد طبق فهرست ماده ۱ آئین نامه اجرایی ماده ۸ و ۹ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی منوط به اخذ پروانه ساخت از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد و تخلف از آن جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتب اول - تعطیل واحد تولیدی غیر مجاز بلافاصله و ضبط کالای تولیدی به نفع دولت

مرتب دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ ده میلیون ریال با توجه به حجم تولید غیر مجاز

مرتب سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، ضوابط لوازم تولیدی به نفع دولت

چنانچه واحد تولیدی مجاز بدون کسب پروانه ساخت اقدام به تولید کالائی نماید:

مرتب اول - تعطیل خط تولید و ضبط کالای تولیدی به نفع دولت

مرتب دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال با توجه به حجم تولید

مرتب سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم تعطیل واحد تولیدی تا مدت شش ماه

ماده ۳۲- تولید مواد غذایی، آرایشی و بهداشتی باید با حضور مسئول فنی انجام گیرد، در صورت تخلف:

مرتب اول - تعطیل تولید تا حضور مسئول فنی و اخطار کتبی با درج در پرونده

مرتب دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، ضبط کالای تولیدی به نفع دولت

مرتب سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال

مرتب چهارم - تعطیل واحد تولیدی تا یکسال

ماده ۳۳- حضور مسئول فنی در کلیه مراحل تولید الزامی بوده و مسئول فنی باید نظارت دائم در امر تولید داشته

باشد تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتب اول - اخطار کتبی و درج در پرونده مسئول فنی

مرتب دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ یک صد هزار ریال

مرتب سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال

مرتب چهارم - تعلیق پروانه مسئول فنی تا شش ماه

ماده ۳۴- کلیه تولید کنندگان موظفند بر چسب اطلاعاتی بر روی کلیه محصولات و فرآورده های تولیدی خود الصاق

نمایند و شماره پروانه ساخت و مهلت اعتبار مصرف (تاریخ مصرف) را نیز روی محصولات، حسب مورد، درج

نمایند. تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتب اول - اخطار و جریمه نقدی تا مبلغ دویست هزار ریال

مرتب دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال

مرتب سوم - جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال

ماده ۳۵- تولید کنندگان مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی ملزم به رعایت فرمول تایید شده در پروانه

ساخت می باشند.

تخلف از مفاد این ماده در صورتیکه عدم رعایت فرمول ساخت بر اساس کاهش مصرف مواد متشکله آن باشد، از

مصادیق کم فروشی و یا گرانفروشی محسوب گردیده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

الف - گرانفروشی تا مبلغ دو هزار ریال

مرتبۀ اول - جریمه نقدی تا مبلغ ده هزار ریال

مرتبۀ دوم - جریمه نقدی تا مبلغ ده هزار ریال و نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه های گروهی بعنوان گرانفروش

ب - گرانفروشی از مبلغ بیش از دو هزار ریال تا مبلغ پانصد هزار ریال

مرتبۀ اول - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی

مرتبۀ دوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد بعنوان گرانفروش

مرتبۀ سوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی ، نصب پارچه در محل و معرفی از رسانه های گروهی بعنوان گرانفروش

ج - گرانفروشی از مبلغ بیش از پانصد هزار ریال تا مبلغ پنج میلیون ریال

مرتبۀ اول - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی

مرتبۀ دوم - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد بعنوان گرانفروش

مرتبۀ سوم - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه های گروهی بعنوان گرانفروش

در صورتیکه مواد اولیه بکار رفته در فرمول ساخت ، از مواد غیر مجاز و یا سمی باشد متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتبۀ اول - ضبط کالای تولیدی و در صورت سمی و یا زیان آور بودن ، معدوم نمودن کالا

مرتبۀ دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ اول ، جریمه نقدی تا پنج میلیون ریال

مرتبۀ سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ دوم ، تعطیل واحد تولیدی تا یکسال

ماده ۳۶- شرکت های بخش، فروشگاهها، سوپر مارکتها، تعاونیها و سایر اماکن که حق فروش یا توزیع کالای خوردنی، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی را دارند مجاز به عرضه و فروش آن دسته از کالاهای مشمول قانون مواد خوردنی، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی می باشند که دارای پروانه ساخت معتبر و یا مجوز ورود از وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی باشند. تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود

الف - شرکتهای پخش و تعاونیهای بزرگ

مرتبۀ اول - اخطار و ضبط کالا به نفع دولت

مرتبۀ دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ اول - جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال با توجه به حجم کالا.

مرتبۀ سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ دوم - محکومیت مدیر عامل شرکت به زندان از یک تا شش ماه

ب - فروشگاهها و سوپرمارکتها و سایر اماکن:

مرتبۀ اول - اخطار و ضبط کالا به نفع دولت

مرتبۀ دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ اول - جریمه نقدی تا یکصد هزار ریال

مرتبۀ سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ اول، جریمه نقدی تا پانصد هزار ریال

در صورت تکرار - تعطیل واحد از یک تا شش ماه

ماده ۳۷- فروشگاهها، سوپرمارکتها، تعاونیها و سایر اماکن باید از عرضه و تحویل کالای غیر بهداشتی خودداری نمایند. عرضه و تحویل کالا با علم به غیر بهداشتی بودن آن تخلف محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم

میشود

مرتبۀ اول - اخطار کتبی و ضبط کالا به نفع دولت

مرتبۀ دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ اول، جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال به تناسب حجم کالا.

مرتبۀ سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبۀ دوم، تعطیل واحد از یک تا شش ماه

ماده ۳۸- سازمانها و شرکتهای وارد کننده و تولید کننده مواد اولیه غذایی، آرایشی و بهداشتی در صورتی می توانند کالای خود را به تولید کنندگان موضوع ماده ۳۱ این قانون عرضه نمایند که واحدهای مذکور دارای مجوز یا پروانه ساخت معتبر از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند و متخلفین از مفاد این ماده به مجازات های زیر محکوم می شوند:

الف - وارد کنندگان

مرتبۀ اول - اخطار و جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال

مرتبۀ دوم - جریمه نقدی از یک میلیون تا ده میلیون ریال

مرتبۀ سوم - جریمه نقدی تا مبلغ ده میلیون ریال و لغو کارت بازرگانی به مدت یکسال.

ب - تولید کنندگان:

مرتبۀ اول - اخطار و جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال

مرتبۀ دوم - جریمه نقدی از یک میلیون تا پنج میلیون ریال

مرتبۀ سوم - جریمه نقدی تا ده میلیون ریال

ماده ۳۹- متصدیان و مسئولین کارخانجات و کارگاهها و مراکز تهیه و توزیع مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی، بهداشتی، اماکن عمومی، مراکز بهداشتی درمانی، مراکز آموزشی و پرورشی، محلهای نگهداری و پرورش دام و طیور و کشتارگاهها ملزم به رعایت ضوابط و مقررات بهداشت محیط در محل فعالیت خود می باشند متخلفین از مفاد این ماده به ازای هر مورد نقص بهداشتی، به مجازاتهای زیر محکوم می شوند

مرتبۀ اول - جریمه نقدی از مبلغ یک هزار تا پنجاه هزار ریال

مرتبۀ دوم - جریمه نقدی از مبلغ دو هزار تا یکصد هزار ریال

مرتبۀ سوم - جریمه نقدی از مبلغ چهار هزار تا دویست هزار ریال

مرتبۀ چهارم - علاوه بر مجازات مرتبۀ سوم زندان از یک تا شش ماه

تبصره - در صورت عدم رفع نقائص بهداشتی در پایان مهلت مقرر، با لغو پروانه کسب متصدی و یا مسئولین محل تعطیل خواهد شد و ادامه کار منوط به اخذ پروانه جدید و رفع نقص می باشد.

ماده ۴۰- در کلیه مراحل مربوط به مواد این قانون در صورتی که تخلف در بخش غیر خصوصی انجام گرفته باشد، حسب مورد مقام مجاز دستور دهنده و یا مباشر و یا هر دو متخلف محسوب و به مجازاتهای زیر محکوم می گردند:

مرتبۀ اول - اخطار کتبی و جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال

مرتبۀ دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پنج میلیون ریال

مرتبۀ سوم - تعلیق از خدمت به مدت سه تا ششماه

مرتبۀ چهارم - زندان از یک تا ششماه

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۴۱- گزارش تخلفات مندرج در این قانون به وسیله ناظرین و بازرسین ویژه ای که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا مدیران عامل سازمانهای منطقه ای بهداشت، درمان تعیین می شوند، تهیه می گردد. ماده ۴۲- کلیه گزارشات تخلفات مندرج در این قانون باید به تایید ناظرین و بازرسین ویژه برسد ماده ۴۳- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی موظف است بطور منظم اسامی کالاهای مجاز و غیر مجاز(خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی) را جهت اطلاع عمومی بنحو مقتضی اعلام نماید ماده ۴۴- اعمال تعزیرات حکومتی موضوع این قانون مانع اجرای مجازاتهای قانونی دیگر نخواهد بود.

<http://darman.tums.ac.ir>

معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی تهران

نظارت بر مراکز درمان سرپایی